

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Konfesionalne postave.

(Konec.)

VIII. Kako država nadzoruje cerkveno oskrbništvu. —

§. 60. Državno oskrbništvu za bogočastje naj na to pazi, da ne prestopijo cerkvene oblastniji svojega delokroga, in da bodo izpolnovali odločbe te postave, kakor tudi uredbe državnih oblastnij na podlagi te postave razglašene in odgovarjale njihovim na to postavo se naslanjajočim zahtevam. V dosegu tega smejo oblastniji kaznovati z imovinskim razmeram primerno globo, ali po drugem postavnem načinu.

II. Postava dne 7. maja 1874., s katero se uredujejo doneski v verski zaklad za potrebe kat. bogočastja.

Z dovolitvijo obeh hiš državnega zbora ukazujem:

§. 1. Da se bodo pokrivala potrebe za katoliško bogočastje, zlasti da se poboljšajo redni dohodki duhovstva v dušnem pastirstvu, imajo imetniki cerkvenih prebend in redovnih cerkvenih društev v verski zaklad dajati določne spodaj rečene doneske.

§. 2. Ta donesek se ima odmerjavati na podlagi tiste vrednosti celega premoženja prebende ali cerkvenega društva, na podlagi katere se odmerja ekvivalentna davščina. Ustanove se imajo v račun jemati, ne pa vrednosti bibliotek, znanstvenih in umetnostih zbirk. Vsled tega se deli premoženja ali dohodki, ki niso predmet ekvivalentne davščine, ne jemljejo v poštev, kadar se odmerjajo doneski v verski zaklad. Le ena izjema je gledé takih delov premoženja, kateri niso ekvivalentu podvrženi le zaradi še ne končane desetletne posesti; od takih delov premoženja se mora takoj terjati donesek v verski zaklad.

§. 3. Vnanjim cerkvenim prebendam in društvom se ima odmerjavati donesek v verski zaklad po vrednosti njihove nepremakljive in tukajšnjih deželah ležeče.

§. 4. Oskrbništvo bogočastja bo po zaslišanji škofov in z ozirom na krajne razmere odločilo tisti znesek, kateri je potreben za stanu primerno vzdrževanje duhovskih oseb, in ima prost biti doneskov v verski zaklad. Pri redovnih društvih, katerih statutni namen je skrbeti za uboge bolnike, so tudi prosti teh doneskov tisti dohodki, kateri se dokazljivo rabijo za ta namen. Prav to velja gledé dohodkov, katere kako redovno društvo rabi za cerkvene ali bogočastne namene, kateri bi se morali pokrивati iz verskega zaklada, ko ne bi takega društva bilo. To velja tudi za stroške, ki jih tako društvo trosi za javni poduk, katerega je vlada za potrebnega spoznala.

§. 5. Pri redovnih društvih se po §. 4. doneskov proste dohodke vzamejo vsi zneski, kateri tičejo redovnim udom za njih stanu primerno vzdrževanje. Prav to velja za društva svetnih duhovnikov z nerazdeljeno založbo (mensa comunis). V obeh primerljivejših so pa posameznim društvom všteti taki prebendni dohodki, ki dobivajo jih od drugod, a ne od društva.

§. 6. Načela, po katerih se imajo, da se kompetenca v §. 4. in 5. omenjena odloči, dohodki in stroški duhovnih oseb preračunati, uže ustanovijo se po ukazu po tem, ko se bodo škofi preslišali.

§. 7. Kder se v dopolnitev kompetence (§. 4. in 5.) daje podpora iz javnih zakladov, odpade donesek v verski zaklad.

§. 8. Donesek v verski zaklad se ima za dobo desetih let naprej kakor ekvivalentna davščina odmerjavati.

§. 9. Za tako dobo (§. 8.) ima donesek v verski zaklad po vsem znašati:

od zneska do	10.000	1/2 %
od zneskov mej	10.000 in 20.000	1 1/2 "
" "	20.000 " 30.000	3 "
" "	30.000 " 40.000	4 "
od zneskov mej	40.000 in 50.000	5 "
" "	50.000 " 60.000	6 "
" "	60.000 " 70.000	7 "
" "	70.000 " 80.000	8 "
" "	80.000 " 90.000	9 "
od kar znaša več ko	90.000	10 "

§. 10. Teh doneskov v verski zaklad na čez odmerjavati nij pripuščeno.

To so najvažnejši paragrafi te postave, še jih je 17, ki pa odločujejo, kako se imajo ti doneski izterjavati in obsegajo še druge manje važne predpise. Zanimivo je še to: Ti doneski tičejo verskemu zakladu tiste dežele, v kateri so se odmerili. Ta postava obvelja 1. januarja 1875. in od tega dne se ustavi, kar so imetniki cerkvenih prebend in redovna društva dozdej donasali v ta zaklad. Prva odmera bo veljala do 31. decembra 1880.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. julija.

Denes se na Češkem vrše volitve v deželni zbor. Staročeški listi, zlasti „Politik“ in „Pokrok“ na nenavadno surov način (prav à la našim klerikalnim listem) napadajo mladočelhe. Kakor je soditi iz poročil, imajo mladočelhi samo v par okrajih nado, da s svojimi kandidati zmagajo.

V St. Hipolitu na Nižje Avstrijskem je v deželni zbor izvoljen Funk kandidat liberalne stranke z 213 od 261 glasov.

Hrvatski poslanci so prišli v Pešto, da se upro proti temu, da bi postava o inkompatibiliteti poslancev tudi za hrvatske poslance veljavna bila.

Ogerska poslanska zbornica nadaljuje posvetovanje o volilni postavi. Minister Szapary utemeljuje vladno postopanje. Vladi nij za povsem novo volilno postavo, ona hoče samo določbe postave od leta 1848 natančneje precizovati. Potem se izreče proti predlogu volilne komisije, da bi se za solnograška mesta napravile posebne uredbe; dalje proti spremembam volilnih okrajev, o čemer bi nove postave trebalo. Mocsary od skrajnih levičnjakov ostro napada vladni predlog, ker so po njem okrajšane pravice mestnih volilcev; on želi splošno volilno pravice in glasovanje po občinah. Beöthy od desne želi priznanje pridobljenih pravic istih plemenitajev, katerim volilni predlog vzame volilni pravico, a ki so jo imeli od l. 1848 do sedaj.

Gospodska zbornica se posvetuje o advokatskem predlogu. Grof Zichy-Ferraris in Tomcsanyi hudo obsojujeta ogerski advokatski stan (in to po pravici) in želita najostrejše naredbe proti v nebo vpijočim napakam. Kdor hoče na Ogerskem advokat postati, mora imeti saj triletno prakso.

Vnanje države.

V francoski narodni skupščini je legitimistični poslanec Franclieu z ozirom na neki članek v bonapartističnem listu „Figaro“ predložil postavni načrt, da se naj kaznujejo tiskovni prestopki. Omenjeni članek govori o oblastih Mac-Mahonovih in Franclieu vidi v njem napad na pravice narodne skupščine. Predlog se nij kakor nujen sprejel, ampak pride po navadnem potu na vrsto. Debata o municipalni volilni postavi se nadaljuje.

Grof Chambord hoče izdati manifest in baš to je napotilo Mac-Mahona, da je razglasil svoj oklic do armade. O tem oklicu je sodba različna; republikanci so zadovoljni, da Mac-Mahon odločno izreka, da hoče braniti sedanjo ustavo in svoj septenat. Sicer pa se Mac-Mahon v oklicu samo do armade obrača in narodne skupščine še ne omenja.

Ustavna komisija je ovrgla predloge legitimistov, po katerih bi imel izostati naslov „predsednik republike“ in sprejela sledeči načrt: Predsedništvo republike se Mac-Mahonu na sedem let izroči. Predsednik republike opravlja svojo oblast z dvema zbornicama in ima sam pravico poslansko zbornico razpustiti. Ako bi se spraznilo mesto predsednika, imenujete obe zbornici naslednika ali spremeniti ustavo. Prva zbornica je do polovice svojih udov od predsednika republike imenovana, druga polovica se izvoli.

Irski poslanci so v angleškem parlamentu storili nasvet, naj se za Irsko napravi poseben parlament. Ball, irski generalni advokat, govori proti temu nasvetu in naglašá, koliko nevarnosti (?) bi imel posebni irski parlament za angleško državo. Ball vidi prepire mej angleškim in irskim parlamentom v trgovinskih, finančnih in političnih vprašanjih ter izreče, da bi sprejetje tega predloga celi komercialni, društveni in politični sistem obeh dežel razrušilo in za Angleško imelo nevarne, za Irsko pa pogubne posledice. Irski poslanca Power in White branita predlog. Marquis Hartington pa govori v imenu liberalne stranke proti predlogu. Stvar se potem odloži do prihodnje seje. Kadaj bodo vendar enkrat tudi Angleži

hoteli pravični biti proti svojim irskim so-državljanom?

V **havarški** zbornici so vedno hudi boji. Novi predsednik patrijotskega kluba Schüttinger vpraša ministra Lutza v interesu časti patrijotske stranke, kdo je tajni poročevalec iz klubovih sej. Lutz odreka dolžnost, da bi moral koga imenovati. Radspieler potem prosi za izjavo, ali je dotični mož res Miller, o katerem so časniki v tem smislu govorili. Lutz odgovarja, da od poslanca Millerja nij najmanjše stvari poizvedel.

Pruska „Prov. Korr.“ govori o sklepih fuldske škofovske konferencije, kateri so baje pomirljivi; a vsak poskus, da bi se mir napravil, je neploden in prazen, ako se to ne zgodi na podlogi ustavnih odločeb in postav, ki so od državne in deželne zbornice sprejete. Vladi gotovo nij mar za rabo novih ostrih postav, če se katoliško duhovenstvo dejansko postavi na podlogo ustavnih postav.

Severno-amerikanska vlada je, kakor angleška zahtevala od španske vlade odškodnino za rodbine onih Amerikancev, kateri so bili na ladiji „Virginius“ ustreljeni.

V srednji Aziji imajo **Rusi** še vedno opraviti z rodovi, ki se brez stalnih prebivališč po stepah vlačijo in ruske karavane napadajo. Od kašgarske meje se poroča v Petrograd, da je emir ruskega poslanika, kateri je iz Taškenda prišel, dal zapreti in da je potem iz strahu pred Rusijo zbiral svojo vojsko na meji. Rusi pa v tem organizirajo svoja srednje-azijska posestva. „Golos“ pripoveduje, da se je cela azijska Rusija razdelila v tri nove generalne gubernemente: 1. Amurski okraj z vladnim sedežem v Blagoviesčenskem in transbaikalsko deželo; 2. turkestanski okraj z glavnim mestom Taškend in deželam Sy-Darja, Samarkand (poprejšn kineški okraj) in Amu-Darja; 3. okraj stepnih dežel, kateri obsega Ural, Orok, Semiplatinski in kirgizsko stepo. Temu se ima pridružiti velika turkomanska dežela do afganistanskih mej.

Dopisi.

Iz Gorice 1. jul. [Izv. dop.] (Fanatikarsko kovarstvo.) Vašemu listu se bogme ne more očitati, da bi bil poseben prijatelj nemških, po naših srednjih šolah nameščenih profesorjev. Pri več priložnostih ste tem tudi v šoli politikujočim nemškim ljudem dali katero po prstih. In ako jaz denes glas povzdignem indirektno za dva nemška profesorja, katerih eden je tako odločen nasprotnik slovenstva, da ga je moral „Slov. Narod“ uže javno prijeti, storim to samo za tegadelj, ker sta ta dva moža v nesrečo pahnela samo vsled farškega kovarstva in pa, da svetu pokažem, kako gnjile so šolske razmere v Gorici. Prepričan sem, da bi naši jezuitje tudi proti slovenskim učiteljem ravno tako nesramo bili postopali kakor so proti tema dvema možema. Stvar je pa ta.

Pred nekaj tedni je tukajšnji semeniški list „Glas“, v perfidnih denunciacijah, vreden kolega vašega farovškega lista, začel prinašati novico za novico, kako naši gimnazijalni profesorji dijakom „vero“ iz srca rujejo, boga skrunijo, se iz svetnikov norca delajo itd. itd. Te denunciacije je dobival od dijakov, ki stanujejo v tukajšnjem Werdbergovem institutu, kjer se za prihodnji svoj stan jezuitizma uče; ali pa od tistih dijakov, ki iz gimnazije izostajajo, potem na „visoki“ frančiškanski šoli na Kostanjevici maturo delajo (— aber fraget nur nicht wie! —), in tako eno leto prej v semenišče pridejo, vojaški postavi pa fige kažejo.

Za te „Glasove“ denunciacije je zgrabil

naš ordinarijat ter je profesorje pri deželnem šolskem svetu tožil, ki je potem gimn. direktorju naložil, da naj napne disciplinarno preiskavanje zoper štiri učitelje. Kdor pozna našega pohlevnega strahopetnega direktorja, ta si lahko misli, kako se je to disciplinarno preiskavanje vršilo, posebno ker je bil eden omenjenih štirih učiteljev vse prej nego ljubček direktorjev. Radovedni smo čakali rezultata tega preiskavanja. Evo ga!

Prof. Schenk, uže tri leta definitivno nameščen učitelj, je odstavljen in na prosto odpuščen iz državne službe. Denes uže nij potegnil nikakoršne plače. Z ženo in otrokom vred je vržen na cesto.

Prof. dr. Widmann bo prestavljen za kazen. Kam? — se še ne vé. Tudi mu te dve leti, kar služi v Gorici, ne bodo šteli v službo. S 1. oktobrom bo moral z nova začeti.

Kaj se bode z drugima dvema zgodilo in ali se bode sploh kaj z njima zgodilo, je še vse tiho.

Klerikalci — slovenski in italijanski — se ve da triumfirajo. „Der Wächter von Zion“, tisti veliki, zaradi posebnega moralnega življenja s Kranjskega odpravljeni Globočnik nekda ka čardaš pleše, da mu talar odskakuje.

Nam slovenskim liberalcem, se ve da, na dveh nemških profesorjih prav nič nij ležeče. Prof. Schenk je bil po svojem političnem prepričanju kozmopolit, izobražen mož in velik čestitelj Schoppenhauerja, katerega ideje je morda tudi dijakom hotel po nepotrebnem prisvojiti. Dr. Widmann je bil naš odločen naroden nasprotnik. A nam gre za princip. Kam pridemo, če se bodo kar meni nič tebi nič samo vsled jezuitarskih denunciacij popom na ljubo definitivno nameščeni učitelji iz služeb gonili? In tak nezasišan čin se godi zdaj, v liberalni Avstriji, pod ministrom Stremayerjem!

Čas bi tudi uže vendar enkrat bil, da bi vlada, ki vedno po naših šolah reformira, enkrat tam reformirati začela, kjer je ponavljajca najbolj potreba. Priporočal bi jej posebno, da bi kmalu našega gimn. direktorja, častitljiv ostanek pred 48letno dobo, tako pohvalila, kakor zasluži — „mit dem blauen Bogen.“ —

Iz kameniškega okraja 1. jul. [Izv. dop.] Nedavno sem se v „Slov. Nar.“ pritoževal, kako neredno se v našem okraju plača učiteljem izplačuje. Precej potem se je oglasila uradna „Laib. Zeitung“ z novico, da so učitelji kameniškega okraja do konca junija plačani. Nekateri so res do konca marca, aprila ali maja izplačani, toda za junij ne vem, da bi bil kdo kaj dobil. — Bilo je pa li stem učiteljem kaj pomagano? Prav nič! Tisti krajcarji, ki so se tja vrgli, nijso se niti ogreli pri učitelju. Zadolžil se je namreč vsak mej tem dolgim časom, torej je bilo prvo, da je manihajce ali dolžnike poplašal. Posodil mu je navadno kak oderuh, ki z majhenimi obrestmi nij zadovoljen. Učitelj, se ve da v veliki stiski, ponudil je obresti kakoršne bi bil skopuh zahteval, in zdaj ko je par novcev dobil, bilo je treba vse posojeno z obrestimi vred povrniti, če je le toliko imel. — Kdo pa učitelju od zadržanega denarja obresti plačuje? Morda davkarstvo? Da! S tem, da mu nakaznice pošilja in če revež s tistim pisanjem po plačo pride, ga davkar

namesto izplačila še prav dobro ošteje. Ako se na poslani mu „cegele“ sklicuje, nasleduje od strani davkarja prav kratek c. kr. odgovor: „Hol' Sie der Teufel! Es ist kein Geld da!“ Tako se učitelj za nos vodi in če zopet druga „nakaznica“ pride: „Jetzt können Sie Ihren Gehalt in monatlichen Anticipatratzen beim Steueramte beheben“ (kakoršnih ima vsak učitelj po tri, štiri), se še ne upa po denar, ker si misli, da jih bo zopet mesto denarja, par slanih pod nos dobil. Koliko stroškov pa tako norčevanje marsikaterega, ki je oddaljen od davkarije, stane, si vsak lahko sam misli. Uže mesec in mesec se obravnava, kako se bodo davki in šolnina pobirala, pa sedaj je še le tako daleč prišlo, da se še šolnina več ne pobira. Upanje, da bode vsaj junija, namesto 1. aprila vse urejeno je šlo po vodi in tudi 1. julij je minol ne da bi se bil kdo za učitelje zmenil. Pač težko je učitelju v šoli z veseljem delati, ko vidi, da nij toliko vreden, nego najslabši hlapec, ki je vendar s potrebno hrano preskrbljen, odgojitelj mladine pa mora stradati kot lovski pes.

Iz Vrha pri Slovenjemgradci 1. jul. [Izv. dop.] (Šola. — Sadjereja.) — Veselo novico imam vam denes poročati. Te dni je bil v Slovenjem gradci okrajni šolski nadzornik Hafner iz Maribora. Pri posvetovanji šolskih zadev bližnjih pokrajin sprožila se je uže lani v „Slov. Narodu“ od mene izrečena misel, za občine Vrhe, Sile in Zeljevec novo šolo ustanoviti. Ta misel je zelo srečna, kajti kakor sem uže lani poročal, nij imela cela velika Starotrška in sosednja Silska župnija nobene šole. Seveda je skupna šola v mestu, a ta šola nij za nas, ker je le nemška, naši otroci pa so slovenski. Tudi pa je v le-to šolo le bližnjim in oddaljenim bogatim posestnikom pošiljati mogoče. Otroci menj premožnih oddaljenih staršev pa ostajajo brez poduka. So pa taki ljudje, ki bi znali pisati in čitati, precej bele vrane. Taki starši potem na prigovarjanje, naj deca v šolo pošiljajo, radi odgovarjajo: „Jaz moram tako živeti, bodo uže tudi moji otroci.“ Ali pa: „Rad bi otroke dal v šolo, pa ta je preoddaljena. Deca nij vstanu vsak dan v dežji in snegu skoro dve uri čez hribe in planine v šolo hoditi; v mestu stanovanja za-nj plačevati nijsem vstani.“ Tak zadnji odgovor je žalibože opravičen. Spoznavši le-te okolnosti, sklenili so tedaj za te gori imenovane občine posebej šolo napraviti. Vprašanje je sedaj samo, kje naj bo šola. Vsaka občina bi jo rada v svoji sredi imela. Težavno bo se pobotati, da-si bi najprimernejše bilo v Vrheh, kajti le-ta občina leži v sredi mej onimi, ima najlepše in največ dohodov ter bi i za učitelja najprimernejša bila. Pri tem tekmetanju se je pokazala lepa ljubav občanov do šole. Ponudili so se iz vsake občine posestniki, da dadó prostor za šolo in za učitelja, zastonj. Vreden, da ga imenujem, je pa mladi národni posestnik Ivan Brezovnik v Silah. Ta se je ponudil, da, ako bo šola na Silah, pusti on eno svojih koč, za šolo in učiteljevo stanovanje primerno preurediti, potem pa prepusti to poslopje pet let brezplačno šoli. — Dokler se pa občine ne pobotajo, bode učitelj sedaj v eni sedaj v drugi občine podučeval.

Čez to se je iz Slovenjegraške okolice ta ali oni zaradi sadjereje pohvalil ali —

kakor še minoli mesec dva — s premijami obdarovan bil. Po krivici čisto pozabljen je v tem obziru posestnik Josip Brezovnik po domače Hanžič. Ta mož se uže dolgo let prav marljivo sè sadjerejo peča. Celo njegovo veliko posestvo je mladih drevov napolneno. Vsako leto jih po več sto mej revnejše posestnike brezplačno razdeli in vendar se jih še več tisoč v njegovi drevnici nahaja. Mislim, da bi ta mož, ki se iz gol ljubezni pri mnogih drugih opravilih še sè sadjerejo tako izdatno peča, zaslužil, da bi se dotične oblasti nanj spomnile ter mu na stara leta kako veselje napravile. — Morebiti prihodnje še kaj o našem županu povem. — T. B. H.

Iz konjiške okolice 30. jun. [Izv. dop.] Izpod severnega Pohorja piše dopisnik v 26. št. „Slov. Gospodarja“ mej drugim tole: „Govori se tudi, da gg. učitelji mesto podučevati, v šoli druga opravila opravljajo, ker so namreč pogosto občinski pisarji, v šoli za občino pišejo, otroke pa uganjati puste, kakor se jim poljubi. „To je neverjetno in sicer za to i neresnično, ker niso vsi učitelji občinski pisarji, in kakor slišimo praviti, tudi biti nečejo. „Gospodarjev“ dopisnik bi moral rabiti nedoločni števniki „nekateri“, ne pa sploh „gg. učitelji“, kar toliko pomeni, kakor da bi vsi učitelji bili občinski pisarji. Učitelji imajo uže tako veliko s šolskimi reči opraviti, ne pa še, da bi bili občinski pisarji.

Dalje pravi dopisnik „da nekateri učitelji celo v šoli kadijo“; kaj in kedaj pa zamolči. Menda celo tobak mej naukom? Presneto! taki učitelji pač morajo biti bedasti, ali pa si jih je „Gospodarjev“ dopisnik izmislil. V tej reči morda „Gosp.“ dopisnik po dvoje vidi, ali pa je čudno razsvetljen od —!, da vidi „nekatero“ učitelje“ v šoli kaditi.

Končno pravi oni dopisnik: „Neki učitelj mi je rekel: hvala bogu sedaj smo prosti, ker nas v šoli nihče nadzoruje kaj počenjamo.“ To je črna laž, da bi učiteljev nihče ne nadzoroval. Poglejmo le konjiškega inšpektorja. Le škoda, da ima šest šolskih okrajev nadzorovati. Le poglejmo gosp. Gustava Bukošeka krajnega šolskega ogleda in velikoposestnika v Zrečah, kako se trudi za povzdigo zrečke šole. Še letos hoče dvorazredno šolo zidati. Tudi zrečki gosp. učitelj pravi, da ga kmalu nij našel tako za šolo vnetega moža, kakor je gosp. Gustav Bukošek. — Le poglejmo blagorodnega gospoda okrajnega glavarja v Celji, kako vnet je za šolo. 26. junija obiskal je zrečko šolo ter otroke k pridnemu obiskovanju šole navduševal. Gospodu učitelju je tudi naročil, naj njegova soproga dekleta podučuje v ženskih ročnih delih, kar je učitelj z veseljem obljubil. Kako tedaj mora „Gosp.“ dopisnik trditi, da naših šol nihče ne nadzoruje!

Z Dunaja 30. junija. [Izv. dop.] Ruski veliki knez Konstantin Nikolajevič, ki je bil na obiskovanju pri našem cesarju, je zopet odpotoval. Naš dvor je vse storil, da je dostojno sprejel zastopnika države, katere prijateljstvo je za našo Avstrijo važnejše, nego nemške države. Sprejetje pa je tudi kazalo nekako nenavadno srčno intimnost našega cesarja do ruskih gostov in ker pri nas v vnanjih razmerah še vedno odločujejo najvišji dvorski krogi, smemo skle-

pati, da se je uže ob prihodu našega cesarja v Petrograd pripravljala nekaka alianca med našim in ruskim carstvom, katera je menda zdaj uže gotova, kljubu Magjaru Andrašiju. Za avstrijske Slované je pač res želeli, da se naredi taka zveza in zato nij verjetno, da bi pruska vlada bila posredovala pri tem sprijaznenju našega z ruskim dvorom. Kajti interes Nemčije je gotovo, da ostane Avstrija osamljena, po notranjih preprih oslABLJENA; Rusija pa mora v svojem interesu zabraniti, da si Nemčija še tudi avstrijske nemške in — slovanske dežele ne prisvoji, da svojih moči ne pomnoži preveč, ker bi se potem gotovo i proti slovanski Rusiji obrnile.

Dunajčani sicer niso delali tacihi političnih kombinacij, ko so tekli na severni kolodvor k prihodu velicega kneza in 28. t. m. v Schönbrun, da bi videli severnega gosta. Mogoče celo, da so si ga nekateri v mislih predstavljali, kakor „Figaro“ ali „Kikeriki“ Ruse malata, na pol medveda, v medvedove kože zaviti. A veliki knez se je prezentiral v uniformi avstrijskega polkovnika in po svoji osobi in uljudnem obnašanju si hitro pridobil simpatije lahkoživih Dunajčanov. Pri koncertu v Schönbrunu je sodelaval dunajski „Männergesang-verein“, katerega je potem cesar pogostil.

Najbolj Magjari kisló gledajo novoklijoče prijateljstvo med Rusijo in Avstrijo. Nij jim zameriti; ruski general Paskjevič je podrl pri Vilagoši sanjan „magjarorszag“ na tla in baš prihod ruske deputacije slavi vojni čin cesarjev proti Magjarom v osodepolnem 1849. letu. A Magjari skrivajo svojo jezo; dobro čute, da je njihova zvezda po kratkem blišči zopet zatemnela in da je malo upanja boljše prihodnosti. Kako bi oholi magjarski šovinizem še pred pár leti se bil vzpenil in napihal, ko bi se skušal slaviti spomin njihovega propada, a zdaj mora celo njihov grof Andrassy tiho in ponižno priklanjati se ruskim gostom, naj jih tudi v srci mrzi. „Tempora mutantur“ — časi se izpreminjajo, izpremenili se bodo na boljše tudi za nas Slované, ako se v upanji in delovanji za svojo narodnost ne damo upogniti.

Domače stvari.

— (Nemško „turnerovanje“ v Ljubljani.) Predvčeranjem so imeli pod Rožnikom uniformirani učenčki Waldherjevega instituta in protestantske šole telovadsko veselico ali „turnerfest“. Učitelj telovadbe, neki Gulielmo, katerega so ljubljanski nemški „turnerji“ od nekod iz „rajha“ naročili, je to priliko izbral, da je nezreli mali mladini in radoglednemu občinstvu velikonemško politiko kričal. Govoril je, da je telovadba tem potrebnejša, ker bode pri nas treba kmalu „verfassung“ braniti z orožjem! Le-to bedarijo otrokom! Uradna „Laibacher Ztg.“ imenuje v včerajšnjem listu ta improviziran javni govor nemškega telovadnega učitelja „eine unverdauliche politische phrasendrescherei.“ Dobro! Ali, ko bi bil kak Slovenec kaj enacega političnega klobasanja krivega storil se, na pr. ko bi bil kak „Sokol“ rekel, da bode morda treba našo slovensko narodnost z orožjem braniti, gotovo bi bila pravda na veleizdajo, in vsi „Tagblatti“ bi vpili.

— (Prof. Franjo Erjavce) v Gorici je spisal, kakor v izveštji o žadnji seji odbora jugoslovanske akademije vidimo, razpravo: „Slavonija u malakologičnom pogledu“, katera bode natisnena v „Radu jugoslovanske akademije“.

— (Slikar g. Franke) je izložil pri Mačku na velikem trgu dva portreta do ponedeljka, na kar občinstvo, ki se za umetelnost zanima, opozorujemo.

— (Umrlo) je v Ljubljani meseca junija t. l. 94 osob, 39 moških in 55 ženskih.

— (Istranom) vanjskih občin pazinskega in labinskega okraja, ki voli 26. t. m. deželnega poslanca, priporoča tržaška „Naša Sloga“ žminjskega župnika Frana Orlića za kandidata.

— (Inkompatibiliteta?) Klerikalen slovenski list piše, da je agenturo zavarovalne banke „Sl.“ prevzel za Celje in okolico — gimnazijalni profesor M. Žolgar.

— (Repata zvezda ali komet) se uže lepo vidi s prostimi očmi. Videti je precej v večer, kadar je dovolj temno in stoji na severnem obnebju pod vozom ali burovžem malo na desno. Ima svitlo jedro in precej dolg rep. Ker se zvezda zdaj zemlji naglo bliža, bode vsak dan večja in svetlejša do sredi tega meseca. Koliko nemnih babjeverskih besedij bode zopet slišati na kmetih zaradi prikazanja repate zvezde! Mi samo želimo, da se uresniči stari izrek, po katerem se kometna vina vselej izborna in da tudi letošnje leto nam kometno vino rodi.

— (Strela je ubila) 28. junija v sv. Duhu pri Lučah na slovenskem Štajerskem necega kmeta z imenom Bubahar, ki je s polja živino domov gnal. Fajmošter svetoduški, ki je bil poklican, nij nobenega znamenja življenja več našel.

— (Toplice) so letos slabše obiskane, kakor lani. V Doberni pri Celji je prišlo do 22. junija 273 osob, v laške toplice (Cesar Franc Jožefove) do 24. junija 113, v Slatino pri Rogateci do 25. junija 556, v krapinske toplice 746 osob, med katerimi je bil tudi minister Stremayr, ki se za protin tam zdravi. V Slatini je največ gostov iz Ogerskega in Hrvatskega, potem iz Dunaja.

Izpred sodnije.

[Izv. dop.]

Pred novomeško porotno sodnijo obravnavala se je 25. in 26. p. m. pravda, katera bi utegnila zanimati ne samo juriste, temveč tudi drugo občinstvo, tembolj ker je naša domovina tako srečna, da ne broji mnogo težkih hudodelstev ter navadno pogreša tako zvanih „interesantnih“ procesov.

V ozkeji dolini, razprostirajočej se na vzhodnej meji kočevske deželice stoji tiha mirna vas Dornachberg s prebivalstvom deloma slovenskim, deloma kočevskim. 21. februarja t. l. počil je tam glas, da se je našlo truplo 70letnega, uže dalje časa pogrešanega samca Matije Kobé-ta, pokrito s porunglji in težkimi kameni ter kazajoče vsa znamenja storjenega napada in umora. Sodska komisija, katera je takoj tja šla, konstatirala je, da je bil pokojni umorjen, bržkone z najdenim okrvavljenim loparjem, da pa nij bil oropan, ker je njegova majhena imovina celo nedotaknena ostala.

Javno menenje sumničilo je takoj Nežo Prše, bratranko umorjenega, ter njenega moža Janeza, da sta ona dva hudodelstvo učinila, od jeze, ker jima je ranjki svoj vinar obetal, potem ga pa drugemu prodal ter tako jima upanje prevaril. V istini se je Janez P. komisiji nasproti jako sumljivo vedel; uže v prvič, ko ga je kot sorodnika umorjenega pozivala, da naj jej pot do hišice pokaže, izustil se je: „Zakaj pa ne, saj se ne bojim, da bi gospodje mislili, da sem ga jaz ubil.“ Ko je pa potem tudi k nje mu prišla, da bi njegovo hišo preiskavala, spustil se je v beg, ter obstal še le takrat, ko ga je žandar dvakrat z imenom pozival. Preiskovalni sodnik imel je toliko instinkta, da mu je precej preiskovalni zapor napovedal. Pri preiskavi v Pršetovej hiši našli ste si tudi dve motiki ter na obeh nekoliko človeških las, prav onim podobnih, kakor jih je imel umorjeni stari Matija Kobé; na to so tudi Nežo P. zaprli, lopar, motike itd. pa graškeje zdravniškeje fakulteti v preiskavo izročili.

Vendar nij imela sodnija nobenega pravega dokaza proti zaprtima, ko Janez P. na enkrat zahteva, da se ga iz novega zasliši. 29. apr., rekel je potem pred preiskovalnim sodnikom, da mu je žena obstala, ka se je ona, ko moža nij bilo doma, sè strijcem „ravfala“ ter ga tako nesrečno pahnila, da se je mrtev na tla zgrudil. Toda uže 7. jun. je zopet prostovoljno obstal, da je bil sam pričujoč, ko je žena strijca s teškim kamenjem ubila in da sta ga potem skupno zakopavala. 14. jun. pa se je tako izjavil, da je žena njegova čisto nedolžna, da ničesar ne ve, ter da je sam strijca od jeze, da mu nij hotel denarja posoditi, tako z loparjem črez glavo mahnil, da je takoj mrtev ostal. 19. jun. pa je celo vse, kar je bil dosedaj obstal, kot neresnično preklical, ter se izgovarjal, da so vse njegove izpovedbe samo na to mérile, ali sebe ali ženo osvoboditi in iz zapora spraviti, ker sta se mu smilila svoja zapuščena, uboga otročiča.

Take so bile razmere, ko se je 25. jun. pričela končna obravnava proti Janezu in Neži Perše po državnem tožniku obtožena hudodelstva umora. Predsednik porotnej sodniji bil je višje deželne sodnije svetovalec g. Heinricher, votanta gg. svetovalca dr. Vojska in dr. Leitmaier, zapisnikar g. avskultant Golja. Porotniki pa so bili tako sestavljeni, da lahko trdimo, da se v mnogih letih ne bode zopet tako inteligentna porotna sodnija na Dolenjskem konstatirala.

(Dalje prih.)

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescieriè du Barry

v Londonu.

Izvrstna zdravilna hrana Revalescieriè du Barry odstrani vse bolezni; naureč bolezni v želodec, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkolo, sušico, nadubo, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, navál krvi, humenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, scalne silo, otožnost, sušenja, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom kljubovale.

Spričevalo št. 73.621.

Na Dunaji, 1. februarja 1871.

Neskončna hvaležnost do Vas mi daje povod,

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Vam te vrstice pisati. Bil sem skozi štiri mesece od strašne naduhe trpinčen; nikdo mi nij mogel olajšanja dati, dokler nijsem na svet prijatelja Vaše izvrstne Revalescieriè vzel, ki me je od tega zlega temeljito ozdravila.

Feliks baron pl. Clarov.
Spričevalo št. 65.715.

Paris, 11. aprila 1866.
Moj gospod! Moja hči, ki je izredno trpela, nij mogla prebavljati niti spati; nespečnost, slabost in nervozna razburjenost jo je prevladovala. Ona se nahaja celo dobro po čokoladi Revalescieriè, ki jo je popolnem ozdravila, ima dober tek, dobro prebavljivost, pomirjene živce, zdravo spanje in trdno meso ter je zopet dobre volje.

H. de Montlouis.
Spričevalo št. 73.800.

Mohač, 20. decembra 1871.
Tri mesece sem Vašo slavnoznano „Revalescieriè“ užival in po tem od večletne zlate žile ozdravel, ter sem to izvrstno sredstvo enemu svojih prijateljev v rabo pripočil. Prosim torej, da blagovolite takoj poslati 2 funtno škatlico za mojega prijatelja pod mojim Vam že znanim napisom po poštnem podvzetju.

Z vsem spoštovanjem

Jož. Ullein stavitelj.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescieriè pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescieriè-Biscuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescieriè-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Ljubljani Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Umrli v Ljubljani

od 30. junija do 2. julija,

V. č. g. J. Turk, duhoven v civilni bolnišnici, 59 l., v kapucinskem predmestju št. 73 za uremijo. H. Fabiani, trgovsk. sin, 6 l. v otroški bolnici, za akutno možjansko vodenico. Ana Kadunec, vdova gostača, 50 l. v civilni bolnišnici, za trebušnim vnetjem. J. Miča, otrok gostača, 2 l. umirajoč v civilno bolnišnico prinesen. Andrej Kogelj, mlinar, 57 l., v civilni bolnišnici, za oslabljenim. Francu Holezi sensalu, njegovo dete, moškega spola, v silu krščeno v Kurji vasi št. 9. mrtvo rojeno. R. Rebolj, otrok delavca, 4 mes. v kapucinskem preemestju št. 73, za božjastjo.

Tujci.

2. julija:

Evropa: Kesler iz Gradca. — Durbesich s ženo iz Reke. Pri Slonu: Kovačič, trgovec z gospo iz Trsta. — Stovaser potnik iz Dunaja — Grutschreiber iz Metlike. — Ulrich, uradniška udova iz Celja. — Gorup iz Gorice. Pri Malči: Kanitz, Adtams, Glücksthal, Herz, Pukemeier, Grab iz Dunaja. — Exeli, Wencovski iz Idrije. Pri Zamorel: Werth, Majetic, Hočevnar iz Gradca.

Dunajska borza 3. julija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gid.	90	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	75	10	"
1860 drž. posojilo	109	—	"
Akcije narodne banke	971	—	"
Kreditne akcije	222	50	"
London	111	70	"
Napol.	8	93 ¹ / ₂	"
C. k. cekini	—	—	"
Srebro	105	25	"

Oznanilo.

Za notarstvo v Gornjemgradu se vnovič konkurs do konca meseca julija t. l. izpisuje, s dodatkom, da naj se dotične prošnje po postavnem poti tej komori pošiljajo.

C. kr. notarska komora v Celji,
25. junija 1874. (168—2)

Zobobol,

naj si je revmatičen ali izhaja iz zobne gnjilobe, se po rabljenji dr. J. G. Poppove Anatherinove ustne vode gotovo in kmalu uteši. Taisto sredstvo ozdravi rahlost zobov, krvljenje in gobavost zobnega mesa, narejanje zobnega kamena, gnjilenje zobov in hudi duh.

Cena sklenice 1 gid. 40 kr.

Dr. J. G. Poppov

vegetabilčen zobni prah.

Čisti zobe tako, da se po njegovem rabljenji ne le navadno tako siten zobni kamen odstrani, nego tudi glazura zobov na beloti in nežnosti vedno dobiva.

Dr. J. G. Poppova

Anatherinova zobna pasta.

Fino zobno milo za ohranjanje zobov in varovanje pred poginom. Vsakemu zelo priporočljivo.

Cena za škatljo 1 gid. 22 kr.

Se dobiva: (24—3)

v Ljubljani pri Petričič in Pirker-ji — Jos. Karinger-ji — A. Krisper-ji — Eduard Mahr-u — Fer. Melh. Schmitt-u — E. Birschitz-u, lekarji; — v Kranju pri L. Krisper-ji — Seb. Schaunig-u, lekarji; — v Plüberg-u pri Herbst-u, lekarji; — v Varaždinu pri Halter-ji, lekarji; — v Rudolfovem pri Dr. Rizzoli-ji, lekarji; — Josef Bergman-u; — v Krškem pri Fed. Bömches-u, lek.; — v Kamniku pri Jan-u, lekarji; v Gorici pri Pontoni-ji, lekarji — J. Keller-ji; — v Wartenberg-u pri F. Gadler-ji; — v Vipavi pri Anton. Deperis-u, lek.; — Postojni pri Kupferschmidt-u lekarji; — v Škofjiloki pri C. Fabiani-ji, lekarji; — v Kočevji pri J. Braune-tu, lekarji; — v Idriji, c. k. rudarska lekarnica; — v Litiji pri K. Mühlwenzel-ji, lekarji; — v Radoljci pri Zalokar-jevi vdovi.

Adolf Eberl,

slikar napisov, lakirar in mazalec in trgovec z oljnatimi barvami,

glavni trg, krojaška ulica šte. 258.

(Ne zamenjati z M. Eberl, frančiškanska ulica.)

(149—3)

Cene oljnatih barv:

Belo-srebrna barva,	funt 29 kr., poprej 30 kr.
Rumenjakova svitla in temna,	
Lesna barva v vseh tonih,	
Siva	
Angeljsko rudeča,	
Zelena, svitla in temna,	funt 45 kr., poprej 50 kr.
Firnis,	38 " en gros 36 kr.
Kopalni laki od 1 gid. funt višje,	kakor vse tukaj ne imenovane barve po najnižjih cenah, kakor sicer nikjer.

Za mnogo obiskanje prosim

zgornji.

Naročbe zunaj Ljubljane urno proti povzetju (Nachnahme).